

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisni se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, L. 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 —
četrt : 6,50
mesec : 2,20

V upravnishtvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 —
četrt : 5 —
mesec : 1,70

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

Štev. 161.

V Ljubljani, v sredo 17. julija 1901.

Letnik XXIX.

K sestanku učiteljskih abiturientov.

Danes so v Ljubljani zbrani slovenski učiteljski abiturientje in abiturientinje. Vedno smo upoštevali učiteljski stan kot važen faktor za kulturni razvoj našega ljudstva. Kakor je že prve šole ustanovila cerkev, tako je vedno s paznim očesom sledila razvoju šolstva, in če je kdaj povzdignila svoj glas zoper nekatere nezdrave izrastke, ni storila tega iz mrznje, ampak iz ljubezni do tako velevažnega prosvetnega faktorja, kakor je ljudska šola. Na tem stališču stojimo mi in z veseljem pozdravljamo vsako mlado moč, ki hoče v duhu prave omike, v duhu katoliške resnice sodelovati pri vzgoji našega ljudstva.

Lepe besede je vrli „Slov. učitelj“ ob letošnji maturi posvetil abiturientom in jih dal „mladem naraščanju na pot“. „Slov. učitelj“ piše:

Iz šole stopate v svet kot učitelji in učiteljice naroda.

Dolga leta ste predsedali pri šolskih knjigah, si urili duha in nabirali potrebnih znanosti, pripravljajoči se za vzvišeni učiteljski poklic.

Vi greste zopet v šolo, pa ne več kot kot učenci in gojenci, ampak kot učitelji in vzgojitelji naroda . . . O, to je velik korak, katerega namerjate, in delo, katero prevzamete, jo sveto . . . Sodelovali boste pri izobrazbi in vzgoji bodoče generacije. Vaše delo bode pripomoglo bodočemu rodu do časne in večne sreče, ako hočete, — napravite pa lahko tudi mnogo škode z brezdeljem, slabim zgledom, z nepremišljenim rušenjem verskih idealov, z opustošenjem ljudskih src. Vi pahnate v pogubo celo množico, pa tudi sebe . . .

Vi greste med narod polni mladostnega ognja, polni idealov, z najčistejšim in nesebičnim namenom koristiti svojemu slovenskemu narodu . . . Daj Bog, da ostanete v boju trdni, da si ohranite ideale neoskrunjene in ostanete zvesti svojemu namenu: blagor naroda nad vse . . .

Pot, ki se Vam odpira, je težavna, posuta je s trnjem in pelje mimo prepadov, preko ozkih brvi in le nekoliko neprevi-

nosti je treba, pa pahnate v pogubo sebe in one, katere vodite.

Na tej poti Vam je treba zanesljivega vodnika.

Ko ste šli od doma se izobraževati, Vam je dejal Vaš skrbni oče: „Sin, ne pozabi Boga!“ In ko je Vas mati poljubila s solzami, Vas je poskropila z blagoslovljeno vodo in Vas prekrizala.

Sv. vera bode najzanesljivejši vodnik tudi na poti, katero ste si izvolili. In z najboljšim vodnikom pojete varno po ozkih brveh, mimo omotičnih prepadov.

Sv. vero ste si ohranili. Ako je pa kateri med nami, ki je že zgubil sidro, ki ga mučijo dvomi, katerih se je nasrkal iz knjig dvomljive vrednosti, katere mu je vsilila plitva, lahkoživa družba, v katerih ga potrjuje razbrzdana strast, naj se osrči in se zateče h katekizmu, poišče naj tihoto svetih hramov in se zamisli nazaj v dobo detinstva, ko ga je učila babica prvih molitvic in sta ga oče in mati vodila v cerkev . . . Kdor si je otel le še trohico vere in še ni strašna žrtva strasti, ta se otme, najde pravo pot in pravega vodnika.

Doba, v kateri živimo, katera Vas sprejme, je zelo viharna. Boji, kateri vihrajo na vseh koncih in krajih, so srditi; laž in resnica se borita za zmago in marsikdo, ki ni dovolj trden, omahne in pade v naročje zmagujoče laži. Zdi se, da živimo v neki prehodni dobi. Vsi, kateri smo si ohranili vero, moramo sodelovati, da zmaga Resnica.

Najljutejši boj se bije za šolo. Krščanstvo in brezverstvo se borita za šolo, polastiti se hočeta src mladine; zakaj tisti, ki ima mladino, bode gospodoval v bodočnosti.

Tisti pa, ki ima odprto pot v srce mladine, ki lahko izobrazuje njen razum v svitu vere ali pa otruje srce in zvodi razum na napačne steze, je učitelj.

Zato se gre tudi za učiteljstvo, kakšno bo in čegavo bo.

Brezverstvo je potegnilo že mnogo učiteljev v svoj tabor, še več jih je pa oamnilo z donečimi gesli in blestečimi frazami, da delujejo v njegovem smislu in duhu, da navede pripravljajo zmago sovražnikom krščanstva.

Mladina, ti veš, katerega rodu si, Ti

nisi še pozabila vseh nauk svoje krščanske matere, Tvoja vest še ni utonila v morju grešnih strastij, sedaj pomisli, kam kreneš, komu hočeš služiti. Ko Te bodo vabili v svoj krog in Te mamili s sladkimi obljubami in vzbujali v Tvojem srcu najslajše nade, bodi oprezna. Vprašaj jih: Kdo ste? Kaj hočete? Kaj je Vaš namen?

Ko boste videli, da njih pot ne vodi k Resnici, in boste spregledali, da Vas hočejo samo porabiti kot sredstvo, spomnite se, da postanete učitelji slovenske in krščanske mladine, za katere časni in večni blagor ste dolžni delovati . . .

Mladina, bodi značajna! Ne sramuj se nikdar svojega rodu in svoje vere. Odkritosrčno zastopaj svoje nazore! Spoštuj druge, da bodo tudi Tebe spoštovali. Diči naj Te pravi ponos, ki se ne povišuje čez druge, ki ne žali drugih, in nikogar ne odbija . . . Nikar pa ne misli, da je doba učenja že za Teboj . . . Kar si pridobila v šoli, je samo nekaj, je samo temelj, na katerem moraš zidati. Žalostna prikazen je neveden učitelj; sam sebi je za nadlego, v sramoto tovarišem in v posmeh ljudem.

Mladina, na pragu nove dobe stojiš in skušaš uganiti svojo bodočnost. Želim Ti vso srečo, da si ohraniš vzore in ne omagaš pod težo vsakdanjih skrbi. Nikdar ne pozabi, da si učitelj slovenske - krščanske mladine!

Te moške in prepričevalne besede, ki jih daje izkušen učitelj na pot svojim mladim kolegom, ko nastopajo svoj težavni in lepi poklic, pripravljamo tudi mi mladim slovenskim učiteljem in učiteljicam kot navodilo za njih delovanje ter jim želimo obilega božjega blagoslova k njihovem bodočemu delovanju.

Kranjski deželni zbor.

(XIII. seja dne 16. julija.)

(Konec.)

Zimska kmetijska šola za Gorenjsko.

Poročevalec vitez Langer obširno govori o tej nameravani šoli ter konečno v imenu upravnega odseka predlaga:

Zbornica vzdržuje svoj lanski sklep, da se za Gorenjsko ustanovi primerna kmet.

šola. V ta namen naj za 10 let najame primerno posestvo, toda letni troški ne smejo presežati 12 000 K. Dež. odbor naj torej vse potrebno ukrene, da se na primeren način za Gorenjce preskrbi kmetijski poduk.

Posl. Ažman: Kakor smo slišali iz ust g. poročevalca (Langerja), se je upravni odsek izrekel za ustanovitev kmetijske šole z zimskim tečajem na pripravnem kraju gornje Gorenjske in bo naloga dež. odbora, poiskati in v najem vzeti kako pripravno kmetijo. To poročilo sprejemam kot zastopnik radovljiskega okraja z veliko zadovoljnostjo prepričan, da bodo tudi gorenjski kmetovalci veseli tega sklepa, da vendar v kratkem dobe tako zaželjeno kmetijsko šolo. — Ne da bi hotel dež. odboru svoje nasvete usiljevati, si vendar usojam, priporočati za tako šolo v prvi vrsti posestvo Vinkota Jana v Sp. Gorjah, čigar hiša in hlevi so za tako šolo kakor nalašč. In ko bi v njegovi hiši ne bilo dovolj stanovanj, se lahko dobe v sosedni hiši Janeza Slivnika (Čebularja) ki tudi ponuja svojo zgornjo hišo, in če treba tudi svoja zemljišča v najem. — Le potem pa, ko bi bila najemnina previsoka, bi opozarjal dež. odbor na posestvo Martina Žvegelj na Rečici, ki ima veliko arondirano zemljišče in je pripravljen zidati potrebna stanovanja.

Pri tej priliki pa mi dovolite gg. zborovalci neko opazko. Po mojih mislih bo gorenjska kmetijska šola le tedaj imela dobre vspehe, ako se ondi povzdigne živinoreja. Ustanovitev sirarij in sirarskih društev v blejski okolici je odvisna od množine goveje živine. Ako bi v blejski okolici ne bilo več krav, kakor do sedaj, potem ne bo dostajalo mleka za pridelovanje sira, ker se mnogo mleka lahko svežega proda in mnogo dražje po leti letovičarjem in delavcem v bližnjih tovarnah na Savi in se bo še lažje prodajalo, ko steče bohinjka železnica. Za večo množino krav je pa treba več paše. Te pa ravno vedno bolj manjka, ker se erarični gozdi na Pokluki, Mežaklji in Jelovici vedno bolj razširjajo. To je vsakemu jasno, da je toliko manj paše, kolikor boljši in gostejši je gozd. V gozdih živina ne dobi paše, v frate pa, kjer je dovolj paše, pa ne sme. Če pa gre, se gospodarja kaznuje. Na Pokluko sme le določeno šte-

LISTEK.

Povest o diplomu.

(Resnična povest. J. S.)

1.

Nadučitelju Mateju Madurju se je na stara leta pomladilo lice. Mnogo let je že prebil v istem kraju; bil je miroljubna duša. Rekli so, da se v vseh dolgih letih ni nič izpremenil, samo lasje so mu nekoliko osiveli, sicer pa da je bil vedno enak. Živel je pač mirne dneve, kar je menda nanj zelo ugodno vplivalo. Zadnji čas pa so pravili, da se mu je pomladilo lice. Ali je to mogoče, ali ne, kdo ve. Nenavadno je vsekako, a v slučaju popolnoma verjetno . . . Mogoče je, da so se varali, a zdelo se jim je tako. Nekateri so rekli, da zato, ker so se zboljšale gnotne razmere, drugi so pa menili, da je bilo bralno društvo, ki se je ustanovilo po njegovem dolgem, trudapolnem prizadevanju in ki se je v zadnjem času lepo razcvetovalo, da je torej to tisto čudno zdravilo, ki mu je vtilo novih močij in novega življenja v njegovo ostarelo telo. Drugi so trdili celo,

da je oboje skupaj vzrok nenavadne prikazni, no, tudi to bi bilo mogoče; njegovo bralno društvo je lepo vspevalo, to je bilo njegovo veselje, največje veselje, in nekateri so celo obsojali njegovo veliko vnemo za dobro stvar. Rekli so, da dela le za diplomu, samo za diplomu, za svojo korist, samo ker meni, da bo žel slavo, a ne z namenom, da bi koristil narodu; rekli so, da mu ni za občo korist, za probujenje naroda, ampak da išče lastnega dobička . . . On se za to ni menil. Politik je bil sicer, a preprirov se je izogibal . . .

2.

Tisti večer je obiskal Potaniča. Potanič je bil njegov največji prijatelj in njegov pomočnik pri trudapolnem delu v bralnem društvu.

»Kaj meniš, ali bi ne mogli naročiti diplomo Dragušu?«

Potanič je gledal molče pred-se.

»Čemu?« rekel je. »Čemu; kaj je storil on, kaj je storil? Nič . . .«

Potanič je bil Dragušev sovražnik zaradi agitacije pri volitvah.

»On je zaslužen mož. Svojemu okraju je dosti pomagal in, in . . .«

»In? . . .«

»In? . . . No, spodobila bi se mu diploma, saj bi ne stala take svote.«

»A.«

»Pomisli, to nam prinese koristi.«

»A.«

»In je mogočna osebnost na svojem mestu in ima močno roko in ne prazen žep, kar je glavna stvar. Pomisli, ljubi moj!«

»To je nepotrebno.«

»Draguš je le on, namreč Draguš.«

»Hm . . . Ne, diplome od nas vsejedno ne dobi.«

»Zakaj ne?«

»Ker je ne zasluži.«

Mate Madur se je nekoliko nevoljen poslovil in znova sklenil, da ne odneha od svojega sklepa, ne, nikakor ne. On je predsednik društva: kar on sklone, kar on spozna za potrebno in pravo, to mora biti, zato je on predsednik. Kdo je ustanovil društvo? On . . . Kdo skrbi zanj že toliko let, da se vzdržuje v svoji višini, da se vedno dviga, dviga? On . . . Mate Madur. Kdo je branil

društvo pred sovražnimi napadi, da ni propadlo v veliko zgubo cele okolice? Kdo? On in zopet on . . . In zahvala za to? Kaka zahvala, kako plačilo? Nič! Kup skrbij, nepotrebnih skrbij, preprirov, ki bi ga sicer ne bilo, sitnosti, pota, stroški i drugo; a kaj ima od vsega? Nič. Nehvaležnost. Danes sta prvič prišla navskriž s Potaničem. On je bil sploh oblasten človek, svojeglav in je želel zapovedovati, kjer je prišel do besede. Udaljal se ni rad in hotel vedno, da je njegova prava, da naj torej njegova obvelja. Čuden človek ta Potanič. In z Dragušem si je nasproten, kar je v slučaju lahko zelo usodno za vse, za društvo in za občino. A ta politika. Potanič, Potanič!

In znova je sklenil Mate Madur, da ne odjenja, dokler ne bo videl diplome v sobi gospoda Draguš. Zmaga mora biti njegova in Potanič! On je oseben sovražnik Dragušev, on je, on je . . . a . . .

Mahnil je z roko, nasmehnil se in šel parkrat po sobi gor in dol. Na to se je vsedel k mizi in se zakopal v papirje in z njimi vred v misli in v društvene račune . . .

(Konec prib.)

ilo živine; v resnici pa jih še to omejeno število ne gre iz umevnega vzroka, ker ne najde paše, in še ta živina, kar jo gre, pride mršava in lačna nazaj. Tako postaja servituta kmetov v eraričnih gozdih vedno bolj iluzorična. Ako se hoče temu opomoči, ni drugega pomočka, kakor da se gozdi in pašniki popolnoma ločijo, namreč tako, da erar odškoduje servitute s svetom, katerega ima dovolj, da bo popolnoma kmetiška last. Nikakor pa bi se ne smelo servitute odkupiti z denarjem, kakor se je to menda zgodilo v Ratečah. Kmetovalci namreč potrebujejo paše, in če te nimajo in ne dobe, ne morejo obstati in bodejo prisiljeni pustiti svoja domovja, ker ne bodo imeli pogojev svojega obstanka.

Že v seji z dne 6. februarja 1896 je poslanec Luckmann povdarjal, da bodo vedni prepri med lastnikom gozdov in pašnikov, dokler ne bota ločena. To gorenjski kmetje tudi sami čutijo in so pripravljene kupiti od erarja za primerno ceno nekatere planine, da bi bili tako sami gospodarji svojega sveta in bi lahko zboljšali pašnike in planine in tako rešili več živine. In res je bilo poljedelsko ministerstvo že pri volji, kmetom prepustiti nekatere planine za drag denar. Ali našel se je poslanec v državnem zboru, kateri Gorenjcem in posebno Bohinjcem še tega ni privoščil in je svaril pred prodajo takega sveta. Sicer pa je tudi kup od erarja postavljen tako visok, da Bohinjci blizu ne morejo. Ravno včeraj sem slišal, da hoče erar imeti za planino Komno 37.000 gl., ko vendar zdaj najemščina stane le 400 goldinarjev. Prodati hočejo tudi pečine in groblje, ki ne dajo nobenega vžitka.

Ako se tedaj hoče pomagati gorenjskim kmetom, naj se jim servitute odkupijo s svetom in naj se jim prodajo nekatere planine za primerno ceno, ki bi se amortizirala v toliko in toliko letih.

To zadevo bi prav gorko priporočal visoki vladi, če ji je kaj na tem, da se gorenjski kmetje ohranijo na svojih domovih in da ne bodo prisiljeni iti v Ameriko! — (Dobro-klici.)

Poslanec Zelen obširneje utemeljuje potrebo kmetijske šole za Notranjsko, ki je po ogromni večini poljedelska. Taka šola bi bila umestna v košanski dolini. V ta namen bi bilo primerno posestvo grofa Hohenwarta pri Šmihelu. V ta namen nasvetuje resolucijo, naj deželni odbor presoja, ali ne bi za Notranjsko kazalo ustanoviti poljedelsko šolo v košanski dolini.

Poslanec Lenarčič obširno govori o poljedelskih šolah in osobito o kranjskih razmerah, ki so v raznih krajih različne. In na to se je treba ozirati pri ustanavljanju šol za naše kmečko prebivalstvo.

Predlogi upravnega odseka so obveljali. O se bne zadeve.

V tajni seji je deželni zbor sklenil:

1. Na novo se sistemizirajo:

a) Pri tajništvu mesto revizorja v IV. plačilnem razredu in mesto konceptnega praktikanta z adjutom letnih 1200 K;

b) pri knjigovodstvu mesto računskega svetnika v III. plačilnem razredu;

c) pri stavbnem uradu mesto stavbnega adjunkta v V. plač. razredu;

d) pri upravništvu deželnih dobredelnih zavodov mesto oficijala v VI. plačilnem razredu.

2. G. Fr. Witschl, stavbni svetnik, se na lastno prošnjo stalno upokoji ter se mu v priznanje zvestega službovanja dovoli pokojnina letnih 4800 K.

3. Koncipist Fr. Uršič imenuje se tajnikom v III. plačilnem razredu.

4. Deželni odbor se pooblašča, da blagajničnega kontrolorja Zvonim. Zora prevzame v status deželnega knjigovodstva na mesto računskega revidenta, ako se poslednje izprazni; na mesto njega pa se sme imenovati en revident v provizorični lastnosti.

5. Osebnost doklade se dovolijo: Deželnemu blagajniku gospodu Fr. Trtniku in gospodu pristavu Fr. Pečniku po 200 K.

6. Konceptni oficijal g. Fr. Lokar se s 1. julijem t. l. pomakne na 2. stopnjo VI. plač. razreda.

7. Iz VI. v V. plačilni razred se premestita: Kanc. asistent gospod G. Nebenfürher in g. Fr. Pavločič, kontrolor v prisilni delavnici.

8. Gospod Fr. Triller, kontrolor pri upravi dobredelnih zavodov, se pomakne s 1. na 3. stopnjo IV. plač. razreda.

9. Mašinistu v deželni bolnici Fr. Verbič se zviša plača od 1440 na 1600 K.

10. Deželnemu odboru se naroča, da razpiše mesto stražnega nadzornika v deželni prisilni delavnici.

11. Deželnemu odboru se vnovič naroča, da v bodočem zasedanju predloži času primerno premembo službene pragmatike, sklenjene v seji z dne 13. in 14. februarja 1893.

12. Deželni odbor se pooblašča, da se v dogovoru s vlado g. Gombáč definitivno nastavi s pravico pokojnine. Dokler se to ne izvrši, zviša se mu potni pavšal od 1200 na 1600 K, ako država prevzame polovico.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. julija.

Cesar o položaju.

Pri dvornem obedu v Solnogradu je govoril vladar mej drugimi posebno dolgo z bivšim predsednikom dunajske poslanske zbornice, posl. dr. Fuchsom. Govoril je ž njim najprej o drž. zboru in potem o položaju sploh. „Razmere, pravi cesar, so se sedaj vendar obrnile na bolje. Jaz upam sedaj, da bo tudi v jeseni delovanje drž. zbora plodonosno“. Glede tirolskega dež. zbora je rekel vladar: »Zelo obžalujem, da je tam izbruhnila obstrukcija. Upam, da se bo zadeva tudi sedaj polegla«. Potem se je pričel razgovor o delavnosti ministerskega predsednika Koerberja in tu je dejal vladar: »Gospod pl. Koerber zasluži največjo pohvalo za svojo izredno previdno delavnost in za svoje marljivo delo pri vodstvu drž. opravil.«

Koerber in Szell.

Minule dni se je mudil ministerski predsednik Koerber v Ratotu, kjer je obiskal svojega ogerskega tovariša ministerskega predsednika Szella. Obisk je porabil Koerber v prvi vrsti za oddih od zadnjega napornega dela, v dunajskih političnih krogih se pa obenem trdi, da je bil pri tej priliki tudi razgovor o nagodbenem vprašanju. Razgovor seveda ni bil obvezen in tudi ni imel načelnega značaja, pač pa sta se kabinetna načelnika razgovarjala o pričetku carinsko-tarifnih razprav. Avstrijska vlada vztraja pri zahtevi, da se prično pogajanja že v zgodnji jeseni, ker namerava takoj po novem letu predložiti parlamentu nagodbeno predlogo. Iz Budimpešte pa poročajo listom, da se ministra nista niti dotaknila tega vprašanja ter sta se le dogovarjala o tekočih zadevah. No, tekoča zadeva je konečno tudi nagodbeno vprašanje.

Napad na ministra Baudina.

Včeraj popoldne bi bil francoski minister za javna dela Baudin kmalu postal žrtev neke brčkone zblaznele ženske, Olzewske po imenu. V trenutku namreč, ko se je minister peljal v palačo Elysée, da bi prisostoval ministerskemu svetu, se je približala imenovana ženska z otrokom ob strani ter s samokresom ustrelila na ministra. Kroglja Baudina ni zadela in se je lahko odpeljal dalje, žensko so pa prijeli in zasiljali. Izpovedala je dosedaj svoje ime, ter da je inozemka in da je hotela umoriti zunanjega ministra Delcassé-ja. Njen mož je baje poljskega rodu in je do leta 1894 bival v Nici kot stavbenik. O vzroku napada dosedaj še ničesar ni izpovedala.

Zveza med Rusijo in Japonsko?

„Daily Mail“ javlja iz Tokio brzojavko z dne 15. t. m., da so v tamošnjih diplomatskih krogih tega mnenja, da najnovejši dogodki pode Japonsko v naročje Rusije. Neki znameniti državnik je zagotovil poročevalcu omenjenega lista, da jako lahko pride do rusko-japonske zveze in sicer že v bližnjih 6 mesecih. Japonska je užaljena, ker je od vlasti dobila tako malo pomoči v vedenju nasproti dogodkom skrajnega vztoka.

Angleži hočejo končati vojsko.

Sedaj je tudi vladnim krogom jela predsedati vojska v Južni Afriki, ali bolje, sedaj tudi v javnosti oficijelno to priznavajo, kar so si poprej le na tihem želeli. Ministerski svot se je v seji minule srede z vsa resnostjo pečal s tem vprašanjem. Sklenil je,

da se mora (!) vojska naglo končati. Lordu Kitchenerju je naročil ministerski svet, naj izda proklamacijo na vse sloje prebivalstva, in tudi vse upornike, da bodo oblastva v slučaju, ako takoj ne odlože orožja, konfiscirala vse njih imetje. Objednem se pooblašča Kitchener, da sme zvaliti na burske poveljnike vsako zlorabo (?) na bojišču in jih po nepristransko (!) dognani razpravi usmrtiti brez posebnega vladnega dovoljenja. V isti seji ministerskega sveta se je tudi odobril Kitchenerjev načrt, po katerem naj se odpozove 70.000 pešcev, mesto teh pa dopsilje 50.000 najboljših konjikov, ki naj bi v treh oddelkih operirali proti trem najmočnejšim burskim oddelkom. Konjenikom naj bi sledili vedno močni oddelki pehote in podpirali prve v akciji. Na ta način se konča po Kitchenerjevem računu vojska že v mesecu oktobru. Ali kaj? Čudno je pred vsem to, kako pride Kitchener še le po preteku dveh let do tega načrta, ko je imel vendar že dovolj izkušenj in neprilik ter je lahko natančno poučil bojni položaj, ako se je sploh kaj brigal zanj. Čuditi se je pa tudi londonski vladi, da tako slepomiši za svojim nezanesljivim generalom.

Dopisi.

Z Janč, dne 12. julija. Tukajšni farani, akoravno v pravem pomenu besede v potu svojega obraza služijo vsakdanji kruh, vendar za olepšavo svoje cerkve prav veliko store in, kar je posebne pohvale vredno, vse prostovoljno.

Prav je tako, saj, kar se da za božjo čast, ni zavrženo. Ne bom našteval tu raznih reči, katere so se napravile v tukajšni cerkvi v teku nekolikih let, tudi ne bom opisaval raznih cerkv. slovesnosti, katere so se obhajale, omenim naj samo blagoslovljenje novega, prelepega križevega pota, kateri bi bil kras vsaki mestni cerkvi. Narejen je namreč natanko po vzorcu šenklavskega križevega pota v Ljubljani. Slovesno blagoslovljenje se je vršilo dne 30. junija t. l. Daleč na okrog je oznanjal to slovesnost velikanski kres, katerega so žgali na predvečer tukajšnji fantje.

To je bil za janško faro v resnici srečen in vesel dan. Sešla se je na tem visokem griču tolika množica pobožnega ljudstva in vršilo se je vse tako veličastno in slovesno, da najstarejši Jančar kaj takega ne pomni. Med veselim zvonjenjem pričela se je ob 9. uri procesija s križevim potom. Pot, po kateri se je pomikala procesija, bila je vsa okrašena z mlaji, venci in zastavami. Križevi pot, pred katerim je šlo nad 100 (sto) mladenčev in deklet, vsi s prižganimi svečami, nosilo je 28 fantov. To je bilo res nekaj veličastnega.

Rekel mi je neki ptujec, kateri se je tudi vdeležil procesije, da so mu od veselja silile solze v oči, ker je videl toliko krepkih možakov in fantov, na katerih prsih so se svetile zaslužne cesarske svetinje, stopati tako ponosno in s sv. spoštovanjem s križevim potom v rokah. Prišedši nazaj v cerkev izvršil je blagoslovljenje pred. g. P. Angelik Hribar iz Ljubljane, in potem stopil na prižnico, ter z ginljivo, v srce segajočo besedo razložil pobožnost sv. križ. pota. Opisal nam je tudi, kar smo posebno pazno poslušali, križev pot v Jeruzalemu, po katerem je nesel naš Zveličar težki križ od Pilatove hiše na goro Kalvarijo in katerega je g. govornik tudi osobno obhodil. Po pridigi je bila slovesna sv. maša z asistenco, katero je daroval pred. g. Ivan Lavrenčič, dekan v Šmartnem, ter nam tudi blagoslovil novo veliko altarno podobo farnega patrona sv. Nikolaja.

Obema pred. gospodoma izrekamo tem potom v imenu vseh faranov najprisrčnejšo zahvalo, kakor tudi vsem drugim gospodom, ki so pripomogli, da se je slovesnost tako lepo izvršila. Gotovo bo ostal v spominu ta prelepi praznik vsakemu, kdor je bil navzoč, posebno pa domačim faranom. Bog ohrani bogoljubnost in pobožnost naroda slovenskega!

Iz rakovske občine na Notranjskem, 15. julija. (Odgovor na izjavo gosp. Giusta Segalla v „Slovenskem Narodu“ št. 158.) Vi, g. Segalla, se mi zdite — brez zamere — nekako čuden gospod. Namesto 99 volivcem zahvalo izreči, ki so Vam pri zadnji obč. volitvi kot za-

stopniku odlične katoliške rodbine Feltrinelli hoteli izkazati čast in zaupanje, v »Slov. Narodu« oporekate proti izvolitvi. Vemo sicer, da se za odborništvu niste poganjali in da ste pred nekoliko leti sami izstopili iz obč. odbora, toda vzlic temu je vsakemu volivcu prosto, glasovati po svoji previdnosti za tega ali onega. Z Vašo izvolitvijo smo hoteli povzdigniti čast in veljavo trgovske hiše, ki jo zastopate. Vai drugi oziri in nameni, ki jih podtikati blagovolite, so izmišljotina. V obč. vol. redu nikjer ne stoji, da bi se moralo vsakega vprašati, sprejme li mesto odbornika ali ne. Vsakdo voli, kogar spozna zmožnim, delovati občini v korist. Kdor pa nikakor noče prevzeti odborništvu, se mu lahko na podlagi § 20. obč. reda odreče. Čemu se tedaj razburjati? Ako ne marate od volivcev „klerikalne“ stranke, ki štejejo med seboj mnogo razumnih in veljavnih mož, izvoljeni biti, Vas bomo v prihodnje lepo v miru pustili.

Neodvisen volivec.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. julija.

Kranjski deželni zbor je danes končal zadnjo sejo in tudi šestletno zakonodajalno dobo. Proračun je zbornica sprejela brez običajne politične debate in konečno še načeloma dovolila za višjo trgovsko šolo v Ljubljani letne podpore do najvišjega zneska 10.000 kron. Konečno dež. glavar pl. Detela navaja najvažnejše zakone in sklepe, ki jih je dež. zbor sklenil v šestih letih v gospodarskem in kulturnem oziru. Konečno se dež. glavar zahvali poslancem, osobito dež. predsedniku za vpešno sodelovanje, oziroma naklonjenost. Omenja, da je letos 6. aprila bilo 40 let, odkar se shajajo dež. zbori v ustavni obliki, ter konča s trikratnim slavklicem na presvetlega cesarja. Vsa zbornica zakliče trikrat: slava. Dež. predsednik se v imenu vlade zahvali zboru za delavnost na gospodarskem in kulturnem polju. Poslanec Grasselli se v imenu svojih somišljenikov zahvali dež. glavarju za spretno vodstvo. Baron Schwegel se pridruži izjavi predgovornika in želi, da bi tudi v bodoče bile v zbornici vse razprave stvarne in mirne. Posl. Povše isto ponavlja v imenu katol. narodnih poslancev. Kakor je dež. glavar vedno postopal po načelu »fortiter in re, suaviter in modo«, tako naj bi delale stranke tudi v bodoče. Konec seje ob 1/2. uri.

Sodnikom v Žužemberku je imenovan sodni pristav g. Ivan Modrinjak v Mokronogu.

Imenovan je c. kr. evidenčni geometer g. Rudolf Fasana v Tolminu c. kr. višjim geometrom v IX. plačilnem razredu istotam.

Kako »Narod« hujska učiteljstvo.

Nobeno sredstvo ni »Narodu« preslabo, da bi se ga ne poslužil pri hujskanju učiteljstva proti ogromni večini ljudstva. »Narodovi« mazači ne pomislijo, da učitelji, ki se puste nahujskati za liberalne namene, ne pridobe nič niti za svoj stan, niti za-se, pač pa postane položaj takega učitelja mej ljudstvom zelo težaven. S posebno slastjo hujska »Narod« učiteljstvo na naš list. Slučaja, ki sta se zgodila v Dobrli vasi in Hodišah nad Celovcem od strani nemškutarških učiteljev, smo v »Slovincu« v obrambo slovenskih strank priobčili, a »Narod« se včeraj jezi in pravi, da so taka poročila naperjena sploh proti učiteljstvu in šoli. Koroški Slovenci, ki so nam sporočili ona dva slučaja, pač niso imeli sovražnega namena proti učiteljstvu sploh, pa tudi ne proti šoli, ozi-gosali so le dva kričeča slučaja, ki sta se dogodila na škodo Slovincov. Ali hoče »Narod«, da hvalimo tudi tiste koroške nemškutarške učitelje, ki si puste od »Schulvereina« in »Südmarke« plačevati za germanizacijo po 20 judeževih kron? Ako take učitelje ošibamo, storimo s tem le uslugo poštenemu slovenskemu učiteljstvu, ki naj sploh protestira, da ga hočejo »Narodovi« mazači metati z nekaterimi janičarji na Koroškem in Štajerskem v jeden koš! In potem piše »Narod«: »Kako pristransko je zopet poročilo o zborovanju kmetijske družbe! Učitelji (več) kot zastopniki raznih podružnic so predlagali to in ono, a klerikalni listi jih dosledno izpuščajo in omenjajo le podružnice, mej tem ko jedinega duhovnika,

ki se je oglašil, imenujejo. Samo da učitelj ne pride do veljave. In tako dela klerikalna stranka in njeno časopisje dan na dan. In učiteljstvo naj bi potem bilo taki stranki prijazno? Temu nasproti konstatujemo, da smo mi prinesli obširno poročilo o obnem zboru kmetijske družbe ter da smo poročali o vseh predlogih in da smo nepristranski omenili tudi vse učitelje-predlagatelje. »Narodovo« hujskanje se torej oboja samo ob sebi. Učiteljstvo naj svoje neprijatelje išče mej liberalnimi hujskaci!

Vlaganje temeljnika za škofove zavode v Št. Vidu se je izvršilo včeraj popoldne ob mnogobrojni udeležbi duhovščine, odličnih lajkov in mnogobrojne množice občinstva. Temeljnik je blagoslovil in ter pomen slavnosti v prisrčnem in navdušenem govoru pojasnil presvetli g. knezoškof Podrobnjeje poročilo sledi.

Tretji sestanek krščansko mislečega dijaštva se bode vršil 4. septembra t. l. Na dnevnem redu so zgolj znanstvena predavanja iz bogoslovja, pravoslovja, modroslovja, medicine in sociologije. Isti dan zvečer bo komers. Poziv pripravljavnega odbora priobčimo v kratkem.

Ljubljanski občinski svet ima izredno sejo, jutri v četrtek, dne 18. julija 1901, ob šestih zvečer v mestni dvorani. Na dnevnem redu je mej drugim: Personalnega in pravnega odseka poročilo o imenovanju okrajnega načelnika za poljansko predmestje mesto umrlega Josipa Križaja. Finančnega odseka poročilo o dopisu poveljništva pešpolka št. 27, da se položje v častniških stanovanjih v mestni pehotni vojašnici nova tla iz hrastovih deščic. Stavbnega odseka poročila: o zadevi otvoritve Miklošičeve ceste in naprave kanala od justičnega poslopja do Ljubljaničnice; o zadevi naprave odvodnjevalnih kanalov pri Št. Jakobskejšoli; o zadevi naprave kanala od mestne jubilejske ubožnice do Zaloške ceste; o naročbi kandela-brov za cesar Franc Jožefov most; o napravi spominskih plošč (!) pri cesar Franc Jožefovem mostu; o dovolitvi kredita 736 K 44 v. za nujne potrebne poprave v Kavčič-Brunetovem stanovanju v podturenskejši graščini; glede uredbe okolice projektovanega novega poslopja za drugo c. kr. državno gimnazijo v Ljubljani. Policijskega odseka poročilo: o nasvetu magistratovem, naj bi mestna posredovalnica za delo in službe posredovala tudi stanovanja za letovišča. Regulačnega odseka: o zadevi odškodnine za svet, ki ga mestnej občini odstopi Ilija Predovič na Poljanski in Mesarskejši cesti; o ponudbi mestne hranilnice ljubljanske glede nakupa sveta, ki je po izvršitvi regulacije preostal od nekdanjega Ivan Vilharjevega posestva na voglu Frančiškanskih ulic in Sv. Petra ceste; o nakupu hiš Pohlovkine ustanove v Krakovem. Personalnega in pravnega odseka poročilo o prošnji Marije dr. Janove za pokojnino, vzgojnino njenim otrokom in za posmrtno četrt.

Duhovne vaje za gđ. učiteljice. Po skrbi prevz. kardinala dr. Missije bo de š. g. spiritalni dr. Fr. Ušeničnik vodil duhovne vaje za slovenske učiteljice na Sv. Gori pri Gorici. Vaje začnejo dne 25. avgusta ob 7. uri zvečer, končajo pa 29. avgusta zjutraj. Stroški za hrano znašajo 6 K za osebo. C. kr. učiteljica gđ. Holzinger pl. Weidich prosi slovenske tovarišice, naj se oglašijo kakor hitro mogoče pri njej.

„Slov. Narod“ od včeraj se trudi s posebnim člankom, da bi mene po svoji navadi osmešil, češ, da ne poznam deželno-zbornskega poslovnega reda. S tem pisarjenjem so pa gospodje pri „Slovenskem Narodu“ le sami sebe osmešili, kajti jaz sem v 13. seji deželnega zbora ob debati za osnivanje poljedelske šole za Gorenjsko v obliki resolucije predlagal, naj se proučuje: „Ali bi ne bilo poljedelstvu v prid, ako se na Notranjskem v košanski dolini na grajščini Ravne osnuje poljedelska šola“, kar spada pod § 19., ne pa pod § 18. ali 20. poslovnega reda, kakor gospodje pri „Slov. Narodu“ mislijo. Glasovala pa je le katol. narodna stranka za omenjeno resolucijo. Da ne bo liberalna stranka moji resoluciji nagrnjena, sem že prej vedel, kajti ta stranka

se kaj rada izpodtika na tem, kar pride od katoliško-narodnih kmetijskih poslancev v zbornico; tacih par slučajev smo doživeli v tem zasedanju. — Josip Zelen, deželni poslanec.

V pojasnilo! Poslanec Zelen je v včerajšnji seji dež. zbora, podpiraje izvajanja poslanca Božiča glede podaljšanja vipavske železnice do Postojne povdarjal, da je c. kr. ministerstvo v svoji prilogi železničnih načrtov v državnem zboru št. 485 stenograf. zapiskov v l. 1900 v poročilu svojem stran 44, omenilo: da je na železnični črti Bohinj Gorica Trst postaja Kopriva na Krasu namenjena za železnično zvezo mimo Štorji čez Razdrto do Postojne. Ako se tedaj železnična črta iz Ajdovščine podaljša po vipavski dolini Slap-Manče-Gorenja Branica-Kopriva, odpade nepotrebna kakor nedostatna črta: Dornberg-Rihenberg-Štanjel-Kopriva, katero bi namestovala spredaj omenjena črta. Ta črta bi zadostovala obema vipavskima dolinama, kranjski in gorški, ker bi imeli vasi Rihenberg in okolica v bližini p. stajo deloma v Dornbergu, deloma pa v Ajdovščini; gornje vasi branjske doline pa postajo Gor. Branica.

Promoviran je bil včeraj na graškem vseučilišču dr. phil. J. Quit, prefekt v knezoškofjskem deškem semenišču v Celovcu, doktorjem teologije.

V pokoj po 48letnem službovanju je stopil g. Mihael Zega, c. kr. okr. sodišča sluga v Novem mestu in posestnik v Kandij. Od l. 1864. je služil neprenehoma pri novomeškem c. kr. okr. sodišču in je znan pri vseh slojih prebivalstva celega okraja.

Umrli je v Gorici soproga gosp. dr. Tevinija, administrativnega adjunkta pri ondotni gozdni direkciji.

Za upokojene orožnike. G. dr. Ivan Dečko v Celju pomagal je bil, kakor že znano, večini upokojenim orožnikom do pokojnine, oziroma do zvišane pokojnine. V zadnjem času je vsled tožbe na državnem sodišču pripomogel isti zopet upokojenim orožnikom, in sicer Fr. Bračiču, sedaj dež. dacarju v Slov. Gradcu, da mu je ministerstvo za domobranstvo zvišalo pokojnino od 333 K 32 v. na letnih 500 K, ter istemu izplačalo za pretekli čas na premalo izplačani pokojnini 1736 K 15 h; nadalje Ign. Wolfu, dež. dacarju na Laškem, da mu je zvišalo pokojnino od letnih 400 K na 600 K, ter istemu izplačalo na zaostali pokojnini za pretekli čas 2300 K, končno, da je zvišalo Antonu Otorepcu, pisarniškem pomočniku v Ormožu, pokojnino od letnih 487 K 50 h na 812 K 50 h, ter mu nakazalo na premalo izplačani pokojnini za zadnji čas 4658 K 33 h.

Slovenska tovarna za cikorijo. Poroča se nam, da tukajšnji trgovec g. Ivan Jebačin v kratkem otvori na Glincah pri Ljubljani domačo tovarno za cikorijo. V tej tovarni se bo izdelovala tudi kava, katero na korist družbe sv. Cirila in Metoda zalaga g. Jebačin.

Poslanec Robič se je udeležil včerajšnje seje štajarskega deželnega zbora, v kateri se je mej drugim obravnavalo tudi o zdravstvenih zadevah. Gospod poslanec Robič je izjavil, da se bo deželni odbornik udeleževal sej deželnega zbora tedaj, kadar se bo obravnavalo o stvarih njegovega resorta, kar se pa tiče ostalih deželnih poslancev, vztrajajo pri tem, da se ne udeležujejo sej deželnega zbora.

Štajarski deželni zbor za nemške slavnosti. Štajarski deželni zbor je odboru za prireditve nemškega »Sängerbundesfesta« v Gradcu dovolil podpore 10.000 K!

Pokopali so danes v Ilirski Bistrici trgovca g. Antona Domladiša, ki je umrl v 65 letu svoje dobe.

Slovesno blagoslovljenje nove cerkve v Št. Andrežu. V nedeljo dne 21. t. m. bode blagoslovil Nj. Eminenca kardinal in nadškof dr. Jakob Missia krasno novo cerkev v Št. Andrežu. Slovesnost prične ob 8. uri zjutraj. — Cerkev sta sezidala zidarska mojstra brata Mozetič.

Na Opčinah bode daroval prihodnjo nedeljo prvo sv. mašo š. g. Jakob Ukmar, tretjeletnik goriškega semenišča.

Ljubljanske novice. Vojaška godba bode svirala danes ob polu 7. uri zvečer pod Tivoli. — Tat v franči-

škanski cerkvi prijet. Br. Žele v frančiškanski cerkvi je pred dnevi opazil, da izginja iz cerkvenih nabiralnih pušic denar. Sklenil je, da bode prišel na sled tatu. Skril se je včeraj popoldne v spovednici. Okolu 3. ure prišel je v cerkev mlad fant. Ker fant ni nikogar opazil v cerkvi, približal se je nabiralniku in je iz nabiralnika izmaknil 10 vinarjev. Brat je skočil na tatu in ga prijel. Poklicali so policaja, ki je storilca aretoval. Tat je delavec Anton Ceč iz Sv. Križa pri Krškem, o katerem smo zadnjič poročali, da je bil zaprt, ker je kradel sveče. — **K slovenskem ugledališču** pride, kakor se čuje, zopet gđ. Terševa. Na novo angaževani češki igralec g. Lir je že došel v Ljubljano. — **Nagloma umrl** je danes po noči v hlevu pri Maliču 70letni posestnik Jožef Kralj iz Blagovice, pol. okraj Kamnik. Zadel ga je kap. — **Meščanska godba** priredi jutri na vrtu Hafnerjeve restavracije koncert. Vstopnina 20 kr. — **Umrli** je sin uradnika »Ljudske posojilnice« gosp. Grilcaj Adolf Grilc. — **Vesti o nesreči na Notranjskem** so bile včeraj in se danes razširjene po Ljubljani. Ljudje si pripovedujejo, da je na posestvu sodnega tajnika pri okr. sodišču ljubljanskem gosp. dr. Dolenca padla na njegovo soprogo (roj. Kisovec) omara ter jo ubila. Potrdila te vesti še nismo dobili z Notranjskega. — **Ustrelil se je danes popoldne v Tivolskem gozdu pri »razgledu«** podobarski pomočnik pri g. Poljancu v Kolodvorskih ulicah Avgust Hudovernik, star okolu 50 let. Ustrelil se je z navadno pištolo v srce in ima velik del telesa okrog srca razmesarjenega. Bil je kakor se trdi, slaboumen ter je bil že večkrat v norišnici. Zadnji čas je, dasi jako dober delavec, sploh neredno delal, prodajal orodje in pil. Svojemu prijatelju je še le nedavno pisal v Radovljico, da ne bode več živel do Velikega Šmarna. Danes zjutraj je še pil v Kolodvorskih ulicah. Ustreljenega je našel v tivolskem gozdu nek upokojen častnik. — **Pogreša se realec tretjega razreda Karol Koren.** — **Znanega tatu** Jožefa Kuka iz Most je policija aretirala, ker je v družbi znanega Oltra kradel po Vodmatu. Ko je bil Oltra že pod ključem, je Kukec nadaljeval tatvine na lastno pest ter je včeraj zopet poskušal krasti pri Strahu, kjer je bil pa odpoden.

Pripravnica za hrvaško učiteljsko v Pazinu. Laški listi poročajo, da se s prihodnjim šolskim letom ustanovi v Pazinu hrvaška pripravnica za dijake, ki želé vstopiti na učiteljsko. Laški listi besne radi tega in upijejo, da se Slovanom dajó nečuvne koncesije.

Samomor vojaka. V Pulju je skočil iz drugega nadstropja vojašnice podčastnik vojne mornarice Segel. Teško poškodovanega so prenesli v bolnico, kjer je umrl.

Na hrvatskem gimnaziju v Pazinu je bilo v preteklem šolskem letu 122 dijakov, od katerih je dobilo odliko 16 dijakov, prvi red 80, ponavljavni izpit 3, drugi red 18, tretji red 5. Hrvatov je bilo 98, Slovencev 23 in 1 Čeh.

Samomor učiteljice. V Zagrebu se je včeraj na cesti ustrelila v srce učiteljica višje dekliske šole v Varaždinu, gđ. Slava Srkulj. Vzrok nesrečne ljubez.

Delavski nemiri v Lvovu. Predvčerajšnjim je pred magistratom v Lvovu prišlo do burnih prizorov. Občinski svet je imel sejo. Pred občinsko hišo se je zbralo kakih 500 brezposelnih delavcev, ki so burno zahtevali dela. Delavci so poslali v obč. svet deputacijo, toda deputacija je dobila nepovoljen odgovor, nakar so pričeli demonstrantje žvižgati in upiti. Množica je pričela pobijati okna. Prihiteli je moralo vojaštvo, a kljub temu se je množica posrečilo udreti v prodajalnice jestvin, katere je urapala. Brezposelni delavci so napadali občinstvo ter izsilili iz posameznih oseb denar.

Aretovan grof. V Budimpešti je policija aretovala grofa Potockega, člana ugledne poljske aristokratske rodovine. Grof je ponarejal menjice, da je tako dobil denarja za razpisno svoje življenje.

Očeta in mater umoril je kakor se iz Würzburga poroča, v Desselbachu neki Sebastijan Hermann. Sin je materi prerezal vrat, očeta je pa zaklal.

Kraljica — rešiteljica življenja. Kakor londonski list »Daily Mail« iz Lizabone poroča, rešila je kraljica Amalija dvema

človekoma, ki sta bila v nevarnosti, da se utopita. Življenje. Sprehajajoč se na morskem bregu pri Caseae, je videla, kako se je ladjica prevrnila, skočila je v vodo ter rešila oba, da nista utonila.

Poljaki v Berlinu. Poljska društva v Berlinu se vedno množijo. Sedaj je v Berlinu 35 poljskih društev, 10 poljskih društev pa je v berlinskih okolici.

Notarji na Nemškem. Iz Berlina se poroča, da se notarjem ne bo več dovolil dohodek nad 100.000 mark. Kar bode kak notar nad 100.000 mark zaslužil, moral bode oddati državi, ki mu bo dala za to le neko tantiemo. Ta naredba se upravičuje s tem, da notarstvo podeljuje država, torej ima tudi država pravico do dohodkov, ki presega gotovo najvišjo mero. Pač dober je notarski stan, da mu je treba prepovedovati dohodke nad letnih — 100.000 mark!

Politika v jankah. V tistih državah severne Amerike, v katerih imajo tudi ženske volilno pravico, lotile so se ženske vneta novega poklica: politike. V Denveru je izvoljena gospica Jona Havna za superintendentinjo ali najvišjega nadzornika ljudskega šolstva. Gospica Evangelina Heart je bila izvoljena od republikancev v državni zbor Koloradske države. V zadnjem času sploh ženske nastopajo enake urade zmirom bolj in bolj.

Dumontov zrakoplov. Veliko razburjenja je bilo pretekli teden v Parizu. Poskušali so Dumontov zrakoplov, o katerem je trdil njegov zgraditelj, da se da poljubno voditi v zraku. Res je Dumont poljubno krožil v svojem zrakoplovu okolu Eifflovega stolpa ter zopet priveslal na mesto, odkoder se je spustil v zrak. Drugi dan pa Dumont ni imel take sreče. Spustil se je v zrak pred komisijo, ki je imela razsoditi, ako iznajditelj dobi od velikega industrijca Henrija Deutscha razpisano nagrado 100.000 frankov, katere je Deusch določil za onega, ki izume zrakoplov, katerega bi bilo mogoče voditi po zraku. Dumontu je v zraku odpovedal motor, in veter se je pričel igrati z njegovim balonom ter ga odpodil daleč izpred oči komisije. Naposled je zrakoplov padel na zemljo, a k sreči se predrzni zrakoplovec Dumont ni nič poškodoval. Nagrade Dumont ni dobil, pravi pa, da bo svoj zrakoplov znatno izboljšal in da se svet v kratkem prepriča, da je on iznašel zrakoplov, katerega je možno poljubno voditi po zraku.

Telefonska in brzojavna poročila.

Solnograd, 17. julija. (C. B.) Cesar se danes popoldne ob 6. uri odpelje iz Solnograda.

Dunaj, 17. julija. Laško-tirolski listi pišejo: Prihodnji zastopnik Tridenta bo imel težko stališče. Boriti se mu bo zoper nasilstvo, nezvestobo, zoper nemško iredento, ki hoče tirolske Italijane vkloniti pod nemški jarem, in zoper vlado, ki nasprotuje pravični avtonomiji.

Trident, 17. julija. Protestna akcija v Tridentu in Roveredu napreduje. Italijani se pripravljajo na krepak boj. „Popolo“ napoveduje boj na nož. „Zob za zob, oko za oko!“ je geslo proti Nemcem. Ta list grozi, da bodo Italijani vse javno življenje na Tirolskem razburili in deželi vzeli vsako sposobnost za delovanje, da bodo gospodje na severnem Tirolskem čutili posledice težke gospodarske krize in onemogočene uprave.

Lvov, 17. julija. Včerajšnji večer je bil miren. Vendar obstoje vse varnostne priprave in vojaške patrolje hodijo po mestu. Odvažanje brezdelnih delavcev počasi napreduje, ker se delavci branijo s svojimi rodbinami iti na deželo.

Berolin, 17. julija. Včeraj so bile tu razširjene vesti, da je nek mornar nemškega cesarja na njegovem potovanju na sever umoril.

Berolin, 17. julija. Iz Belgrada se poroča »Vossische Zeitung«, da odpotuje srbska kraljeva dvojica pojutrajšnjim v Semendrijo, kjer ostane v letovišču do 28. avgusta. Potem gre po Donavi na Rusko na obisk carjev.

Rim, 17. julija. Med Španijo in sveto stolico se vrše pogajanja zaradi revizije konkordata. Čuje se, da Vatikan ni nasproten reviziji.

Belgrad, 17. julija. Prejšnji ministrijski predsednik, ki je odstopil zaradi poroke Aleksandrove z Drago, kandidira kot liberalce.

Carigrad, 17. julija. V kosovskem vilajetu so se pojavili nemiri. Več Srbov je pobitih.

Prebridko užaljeni javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrl iskreno ljubljani, nepozabni sin, oziroma brat, gospod

ADOLF GRILC

danes v torek, dne 16. t. m., zvečer ob polu 9. uri po dolgotrajni, mučni bolezni, večkrat previden s sv. zakramenti za umirajočce, v 27. letu starosti.

Pogreb pojde v četrtek, dne 18. t. m., ob 5. uri popoldne iz hiše za'osti, Sv. Petra nasip št. 37, na pokopališče k sv. Krištofu kjer bode položeno truplo pokojnikovo v lastno grobišče k večjemu počitku.

Sv. maše zadržane brale se bodo v raznih cerkvah. Dragega rajnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 16. julija 1901.

Žalujoči ostali.

Mesto vsakeršnega obvestila.

J. N. Potočnik,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 2

se priporoča prečast. duhovščini v

izdelovanje

duhovenske obleke in talarjev

po najnovejšem kroju in po nizkih cenah. 678 4 3

Oklopju slična barva za zidovja,

katere boja je nespremenljiva, stalna in vremena, ter neodkršljiva, je priporočljiva posebno stavbinskim podjetnikom, zidarskim mojstrom, hišnim posestnikom itd. Poraba je tako preprosta, da lahko vsakdo sam z njo prevleče vsanje dele poslopjinega zidovja. Edina prodaja pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani, Frančiškanske ulice.** Vnauja naročila proti povzetju 228 10 11-1

Izvežbana prodajalka,

srednje starosti, sprejme se takoj za neko prodajalno z mešanim blagom na deželi — Pogoji po dogovoru. 691 2-2
Kjé, pové upravništvo »Slovenca«.

Gimnazijski konvikt

benediktinskega samostana št. Pavel

v lepi, zdravi legi labodske doline — v »raju Koroške«. Javna, popolna gimnazija. — Prospekte pošilja na zahtevanje vodstvo konvikta. 125 5-4

Vsprejemna izpita sta dne 15. julija in 16. septembra.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6 se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah. Opozarja na veliko svojo zalogo zgotovljene obleke posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov. 7 53

Naznanilo.

Naznanjam tem potom p. n. občinstvu, da sem svojo krojaško obrt premestil iz Udmeta v Sneberje št. 16, po domače pri Somreku, in sem istotam ob jednem prevzel tudi

gostilno z lepim senenatim vrtom, kjer bodem vedno s pristnim, domačim cvičkom, kakor tudi z gorkimi in mrzlimi jedili postregel.

Se za mi do sedaj izkazano zaupanje najbolj zahvaljujoč, priporočam se i nadalje in ostanem z odličnim spoštovanjem

Valentin Černe krojač in gostilničar. 686 3-2

Pariz, 17. julija. O napadu na ministra Baudina se poroča, da je Olszewska ustrelila v zrak in hotela s tem vzbuditi pozornost. Njen mož, grof Olszewski, je davčni uradnik blizu Pariza. Na zunanjega ministra se je opetovano obračal z zahtevo po podpori ter jo tudi dobival. Ker je bil le presilen, so mu prepovedali dostop do ministra. To je njegovo ženo tako razburilo, da je hotela izvršiti napad. Zunanji minister je prejel od nje že nekaj pisemenih opominov.

Madrid, 17. julija. Zbornica je nadaljevala razpravo o prestolnem govoru. Pri tej priliki je predlagal posl. Margal, naj se država loči od cerkve in odpravi proračun za bogočastne namene. — Zborničnim predsednikom je izvoljen bivši notranji minister Morret.

Madrid, 17. julija. V ministerstvu je navstala kriza. Finančni ter minister za mornarico sta naznanila Sagasti, da se ločita iz kabineta. Ker se govori tudi o spremembi v vodstvu zunanjega ministerstva in ker je izpraznjeno mesto notranjega ministra, je pričakovati konec parlamentarne sesije popolne premembe v španski vladi.

Sangaj, 17. julija. Pri Hankau je bila velikanska povodenj. Na stotine ljudij je utonilo.

Dunaj, 17. julija. Časopisje ostro kritikuje dejstvo, da avstroogerska vlada dopušča, da bodo Angleži v prihodnjih dneh na Ogerskem zopet nakupili 2000 konj za Južno Afriko.

London, 17. julija. Vojni minister Brodrick je izjavil v spodnji zbornici, da so poročila o odpozivu angleške pehote iz Južne Afrike brez vsake uradne podlage in nepopolna.

Listnica upravništva.

Neznanemu g. pošiljavcu v Mojstrani: Kaj pomenita zneska, ki ste nam ju poslali za tovarniške delavce pri pečeh v Mojstrani? Komu in zakaj naj ju izročimo?

Žitne cene

dne 16. julija 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	K 8-19	do 8-20
„ pomlad 1902	—	—
Rž za jesen	7-15	7-16
Koruza za julij-avgust	5-52	5-53
„ september-oktober	5-71	5-72
„ maj-junij 1902	5-31	5-33
Oves za jesen	6-60	6-62

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	7-78	7-99
Rž za oktober	6-79	6-80
Oves za oktober	6-29	6-30
Koruza za julij	5-22	5-23
„ avgusta	5-29	5-30
„ maj 1902	5-02	5-03

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 7-75	do 8-40
Rž južne žel.	7-45	7-65
Ječmen	—	—
„ ob Tisi	—	—
Koruza ogerska	5-70	5-80
Cinkvant	6-75	7-10
Oves srednji	7-65	7-70
Fižol	7-75	10-00

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dne	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
16	9 zveč.	739.1	18.6	sl. jrah.	oblač.	
17	7. zjutr.	740.7	15.3	brevz.	megla	4.3
	2. popol.	740.0	26.6	sr. jug.	del. oblač.	

Srednja večerajšnja temperatura 18-4°, normale: 19.8

Pri Posojilnici in Južnoštajarski hranilnici v Celji oddá se služba kontrolorja in hišnega upravitelja.

Plača po dogovoru.

Prošnje naj se pošiljajo do 15. avgusta 1901 na načelstvo Posojilnice, oziroma ravnateljstvo Južnoštajarske hranilnice v Celji. 694 1-1

Zastopnik za Kranjsko: **Mihael Kastner** v Ljubljani. 351 35-14

Prodaja

iz konkurne mase A malije Bifenc omož. Stupica, trgovke v Ljubljani, Prešernove ulice št. 5.

Konkurno oskrbnitvo prodá celofno zalogo na blagu (manufakturno kratko blago) in trgovinski inventar (red. št. 1-222 inventarnega zapisnika) v cenilni vrednosti 2867 K 40 vinarjev tistemu, ki največ ponudi.

Konkurno upravništvo ne prevzame nikake garancije za popolnost in resničnost inventurnega zapisnika in za kakovost blaga in si pridrži pravico, ponudbe sprejeti ali tudi odkloniti.

Ponudbe naj se pisмено določijo g. dr. Val. Krisperju, odvetniku v Ljubljani, do 25. julija t. l.; zajedno s ponudbo je položiti 10% vadij, t. j. 286 K 74 v.

Inventurni zapisnik je na ogled pri g. dr. Val. Krisperju in pri deželnem sodišču v Ljubljani.

680 3-3

Dr. Valentin Krisper,

konkurni oskrbnik.

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke, zarezne strešne opeke

(Strangfalz-Ziegel) in tem pripadajočo stekleno zarezno opeko.

Strešna okna iz litega železa.

Peci in štedilna ognjišča

(lastni izdelek). 586 13

Roman-cement in dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene.

Dunajska borza.

Dne 17. julija.

Skupni državni dolg v notab	99-25
Skupni državni dolg v srebru	99-10
Avstrijska zlata renta 4%	118-40
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	95-60
Ogerska zlata renta 4%	118-35
Ogerska krona renta 4%, 200	93-10
Avstro-ogerska bančne delnice, 600 gl.	163-7-
Kreditne delnice, 160 gl.	638-50
London vista	239-55
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-45

20 mark	23-49
20 frankov (napoleonador)	19-03
Italijanski bankovci	90-85
C. kr. cekini	11-29

Dne 16. julija.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 gl.	182-50
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	170-50
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	206-50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-30
Tisine srečke 4%, 100 gl.	143-50
Dunavske vravnave srečke 5%	257-25

Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	105-30
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-25
Priporočne obveznice državne železnice	425-25
„ južne železnice 3%	341-25
„ južne železnice 5%	121-20
„ dolenskih železnic 4%	—
Kreditne srečke, 100 gl.	389-—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	500-—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	48-50
Ogerskega	24-90
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gl.	16-35
Rudolfove srečke, 10 gl.	58-—

Salmova srečke, 40 gl.	200-—
St. Genois srečke, 40 gl.	234-—
Waldsteinske srečke, 20 gl.	388-—
Ljubljanske srečke	60-—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	372-—
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	581-50
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	84-50
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	87-—
Splošna avstrijska stavbinska družba	142-50
Montanska družba avstr. plan.	416-50
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	427-—
Papirnih rubljev 100	252-75

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri trestanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako trestanje. Kulanina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba **„MERCUR“** l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni vrti za dosego kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnic.